

712.21

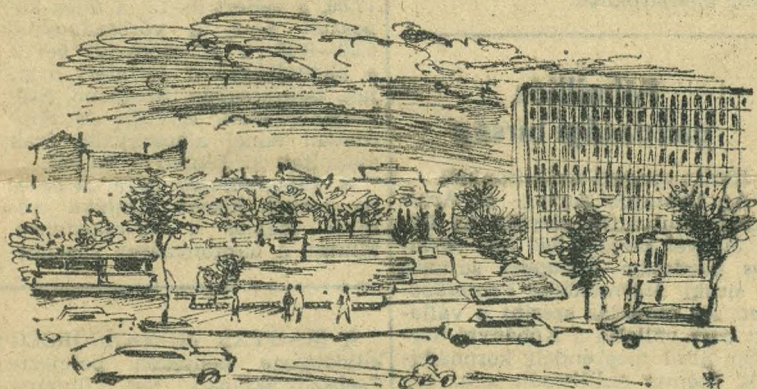
244
A mártírok emlékműve

Emlékpark a fogház helyén

Az ünnepélyes átadás 1888-ban nem mindenki számára volt örövendetes. A kivezényelt huszárrezred tagjai szomorúan nézték az épület homlokzatán díszelgő feliratot: *Magyar Királyi Haditörvénytörvényesek*. Tudták, hogy a monarchia katonai szabályzatának legkisebb megsértése miatt könnyen ide kerülhetnek. Sajnos, a

a fegyházat. 1951-ben a Fő utcába helyezték át a katonai ügyészséget. Ezután a régi épület lebontásáig a Gaz, Villamossági Művek irodáinak és iparitanulóintézetnek adott otthont.

1978. november 1-én *Juhász József* robbantásvezető jelt adott, s az egykori Margit körüti fegyház sűrű porfelhőt lehelve ösz-

történelem igazolta borúlátásukat: a Margit körút 85. sorsát fekete betűkkel írták be az átadást követő évek krónikájába.

A Tanácsköztársaság leverése után a katonai fogház kétes értékű hírnevet szerzett. A Horthy-korszakban ide kerültek az ellenforradalmi rendszerrel szemben állók, a munkásmozgalom és az antifasiszta ellenállás jeles képviselői. A fogház udvarán végeztek ki *Schönherz Zoltánt*, 1944-ben itt raboskodott *Bajcsy-Zsilinszky Endre*, halt mártírhalt *Kis János* altábornagy és a katonai ellenállás több vezetője. Emléküket őrzi a *Mártírok útja* elnevezés.

Az épület története nem ért véget 1945-ben. Az ítélet meghozataláig itt őrizték a háborús bűnösöket, s a *Rajk-per* kisebb vádlottai is megismerték belülről

szeomlott. A Fővárosi 2. számú Építőipari Vállalat dolgozói hozzákezdtek az épület bontásához.

Az idén tavasszal az egykori fogház helyére *Pongrácz Pál* budapesti főépítész tervei alapján kezdtek el építeni az emlékparkot. A mártíroknak *Kossuth-díjas* szobrászművésznünk, *Kiss Nagy András* alkotása állít emléket, a mecénás: a fővárosi tanács. A vörös márványból készült emlékmű a kivégzőfalat szimbolizálja.

Megfiatalodik a környék is. Befejezik a Mártírok útjának rekonstrukcióját, átfestik az emlékpark mellett lakóházak tűzfalait.

Egy évvel az épület robbantása után, november 7-ike tiszteletére adják át az új parkot a főváros lakóinak.

(Vadas)